

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет іноземних мов

Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики

імені Григорія Кочура

Затверджено
на засіданні кафедри
перекладознавства і
контрастивної лінгвістики імені
Григорія Кочура
факультету іноземних мов
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня
2023р.)

Завідувач кафедри

д-р. філол. наук Оксана ДЗЕРА

ПРОГРАМА

ВИРБОНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

в межах ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНІ МОВИ)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 035 – філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (перекладу включно), перша -
англійська

Львів 2023

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Навчальним планом підготовки студентів освітньої програми «Переклад (англійська та друга іноземні мови)» освітнього рівня «Магістр» спеціальності 035 Філологія, денної форми навчання 2022 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

**Вид, назва і тривалість практики студентів
за освітньо-професійної програми
«Переклад (англійська та друга іноземні мови)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія
денної форми навчання 2022 року набору
Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша -
англійська**

№	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			Кредитів ЄКТС	Годин
1	Виробнича (переддипломна) практика	3	6	180

Метою виробничої (перекладацької) практики є:

- Застосування набутих за період навчання в університеті теоретичних навичок і вмінь;
- Спонування студента-практиканта до самостійного пошуку і розв'язання перекладацьких проблем;
- Перевірка на практиці потенційних можливостей студента з письмового та усного перекладу.

Перед перекладацькою практикою ставиться кілька важливих цілей, найголовніші з яких спрямовані безпосередньо на закріплення таких навичок:

- Розуміння суті того, що повідомляється;
- Здатності дошукуватися змісту того, що підлягає перекладу;
- Активного володіння всіма засобами мови перекладу;
- Адекватного відтворення оригіналу, тобто створення такого перекладу, який здатний замінити першотвір;
- Подолання діалектичних суперечностей між адекватним та повним відтворенням оригіналу і неприпустимістю порушення норм мови перекладу;
- Передбачення можливої реакції адресата після сприйняття ним перекладу.

Практичне ознайомлення студента з умовами безпосередньої праці за фахом сприяє і допомагає формуванню у нього впевненості у своїй фаховій придатності, закріплює вже частково набуті навички письмового й усного, послідовного та елементів синхронного перекладу, допомагає виробленню індивідуального режиму праці.

Провідна ідея:

Практика покликана сформулювати спеціальну професійну готовність майбутніх перекладачів до самостійної трудової діяльності, яка передбачає усвідомлення шляхів вирішення типових професійних задач та оволодіння уміннями їх реалізації в конкретних умовах в різних сферах діяльності.

Основні проблеми: Формуванню у студентів підлягають комунікативна, організаторська та конструктивна функції перекладача, необхідні для забезпечення перекладацької діяльності.

Завдання виробничої (перекладацької) практики зосереджені навколо основних напрямів діяльності студента в період проходження практики, зокрема:

Письмовий переклад

- *Порівняльний аналіз першотвору з перекладом* на матеріалах суспільно-політичних та інших типів тексту (переклад 25 сторінок).
- *Виконання на комп'ютері різних видів перекладу* з іноземних мов на рідну та з рідної на іноземну, а саме: повного (з заданою адаптацією), вибіркового, описового (зміст, заголовки, підзаголовки, ключові слова), перекладу-аналізу, перекладу-синтезу (переклад 25 сторінок).
- *Написання та переклад ділових паперів* з іноземних мов на рідну та з рідної на іноземну (автобіографії, запрошення, оголошення, різні типи листів (лист-вітання, лист-співчуття, лист вдячності, лист-вибачення, лист-звернення за інформацією), основних особистих документів (свідоцтво про народження, свідоцтво про одруження, свідоцтво про смерть, диплом)).
- *Написання анотації на статті*, опубліковані іноземними мовами.
- *Виконання коректорської та редакційної правки тексту* (дві мови).

Усний послідовний переклад

Студенти, в разі наявності на базі перекладацької практики відповідного замовлення, здійснюють усний послідовний переклад з першої іноземної мови на українську мову та з української мови на іноземну:

- Здійснюють переклад з першої мови впродовж 1-ї години;
- Утримують у пам'яті мовну інформацію обсягом до 3 хвилин;
- Демонструють уміння заповнювати всі види "перекладацьких лакун" (фонетичних, семантичних, граматичних).

Наприкінці перекладацької практики студенти повинні *вміти*:

- виконувати літературною мовою письмовий переклад матеріалів різних стильових типів обсягом не менше 7-8 тисяч знаків за робочий день;
- здійснювати безперервний послідовний переклад впродовж 1 години;
- аналізувати усний переклад своїх товаришів і вміти кваліфіковано визначати його позитивні і негативні сторони, давати пропозиції щодо поліпшення рівня письмового/усного перекладу;
- уміло користуватися науково-методичною і фаховою літературою з метою вдосконалення власних перекладів, всебічно зіставляти на рівні змістової, стильової та літературної автентичності тексти мовою оригіналу з їхніми відповідниками у мові перекладу.

2. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Зміст навчальної роботи студента під час виробничої практики складається з таких видів діяльності:

- письмовий переклад з іноземної на рідну мову та з рідної на іноземну економічних, науково-технічних, суспільно-політичних та художніх текстів; переклад з рідної мови на іноземну текстів такого ж типу, за винятком художніх;

- письмовий переклад з іноземної на рідну мову та з рідної на іноземну офіційних документів (свідоцтва про народження, свідоцтва про одруження, свідоцтва про смерть, диплому);
- редагування перекладеного тексту;
- реферування перекладеного тексту.
- опрацювання галузевої літератури і термінології українською та англійською мовами.

При виконанні усного послідовного перекладу (якщо на базі перекладацької практики виникає потреба) студенти повинні:

- вести послідовний переклад монологічного висловлювання з іноземної мови на рідну та з рідної мови на іноземну тривалістю 1 годину (тривалість монологічного уривку тексту складає 2-3 хвилини);
- застосувати перекладацький скоропис власних і географічних назв, цифрових даних при перекладі висловлювань тривалістю понад 3 хвилини.

Під час перекладацької практики студенти також:

- ведуть наукову роботу й підбір ілюстративного матеріалу для написання курсових, дипломних та магістерських робіт.
- підбирають технічні, економічні, медичні, екологічні, юридичні та фінансові тексти для укладання методичної розробки з практичного курсу перекладу разом з викладачами – керівниками перекладацької практики.
- здійснюють аналіз перекладацьких трансформацій в англійській і українській мовах з метою використання їх на заняттях з практичного курсу перекладу.
- укладають картотеки з питань перекладознавства, словнички термінів, оформлюють бібліографію. Обсяг та форми виконаної роботи відображаються в щоденнику практики.

Проходження практики сприяє формуванню:

загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

фахових компетентностей:

1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
5. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
6. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
7. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
8. Здатність застосовувати й інтегрувати поглиблені знання з перекладознавства та навички письмового і усного перекладу і редагування текстів різних жанрів для вирішення складних професійних завдань з метою надання якісних перекладацьких послуг; знання вимог галузі та посадових обов'язків; особливостей роботи в команді.

9. Знання психологічних та дидактичних основ викладання перекладу та іноземної мови; володіння методами, прийомами і засобами викладання перекладу та іноземної мови з використанням сучасних методик та інформаційних технологій;
10. Уміння діяти відповідно до норм інших культур в ситуаціях міжкультурного спілкування, сприймати психологічні, соціальні, культурні розходження; ефективно, зрозуміло і недвозначно здійснювати міжкультурну комунікацію в стилі співробітництва залежно від ситуації.

Програмних результатів навчання:

ПРН 3.Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 5.Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 10.Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11.Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 14.Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 18.Розуміти структуру та потреби перекладацької галузі та вміти адаптуватись до її вимог, щоб розв'язувати задачі у широких або міждисциплінарних контекстах.

ПРН 19.Мати спеціалізовані навички створення перекладного продукту та перевірки його якості, у тому числі за наявності неповної або обмеженої інформації.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

1. Центр іноземних мов “Galaxy”;
2. Перекладацький центр “Галерея мов”;
3. Центр перекладів “Лінгвоман”;
4. Перекладацька компанія “Лінгвістичний центр”;
5. Агенція іноземних мов “Just in time”;
6. Львівський обласний молодіжний центр.
7. Видавництво “Апріорі”
8. Перекладацька агенція “Marinter”.

Зарахування студентів на практику та призначення керівників практики від організацій поза межами університету здійснюється наказами керівників цих організацій.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка. Керівники практики проводять розподіл студентів у відповідні структури для проходження практики, контролюють хід практики, перевіряють якість роботи студентів. Під час практики керівники від кафедри систематично проводять консультації, на яких перевіряють зі студентами виконані переклади, виділяють

елементи тексту, які є складними для перекладу, та обговорюють зі студентами варіанти перекладацьких рішень, надають практичну допомогу щодо перекладу складних місць. Студенти-практиканти працюють за індивідуальним графіком та робочим планом, що їх складає керівник практики від кафедри або організації. Кожний практикант повинен вести щоденник перекладацької практики, а також індивідуально працювати зі словниками та додатковою літературою.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ (ДЛЯ ЕКЗАМЕНІВ І ЗАЛІКІВ).

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Після закінчення практики студент-практикант подає на кафедру:

- належно оформлений переклад (25 сторінок);
- заповнений щоденник практики, завірений керівником.

Після завершення практики і подачі студентами документів відбувається захист практики, де керівник заслуховує кожного студента, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти і виставляє студентові загальну оцінку за перекладацьку практику. Оцінка виставляється керівником практики з урахуванням результатів роботи за звітом, характеристики з місця проходження практики, якості продемонстрованих здобувачем вмінь і навичок проведення психологічного аналізу своєї діяльності, а також рівня професійної компетенції здобувача, виявленого у процесі проходження практики.

Оцінювання результативності проходження здобувачем практики здійснюється за 100-бальною системою.

Шкала оцінювання: ВНЗ, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	91 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

Критерії оцінювання результатів виробничої практики:

- Оцінка «відмінно» (90-100 балів) – всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача застосовувати і творчо використовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності.

Виявлено вміння застосовувати інноваційні технології, продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної професійної діяльності. Звіт подано у встановлений термін і містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

- Оцінка «дуже добре» (82 – 89 балів) – завдання виконано правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння застосовувати теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Продемонстровано зацікавленість та активність, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін, що містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

- Оцінка «добре» (74 – 81 бали) – завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, завірені печаткою підписи керівника від бази практики та університету. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

- Оцінка «задовільно» (64– 73 бали) – завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник неправильно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

- Оцінка «достатньо» (60 – 63 бали) – завдання виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущено неточності. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник недооформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

- Оцінка «незадовільно» (35 – 59 балів) – завдання не виконано, виявлено не сформованість вміння здійснювати відповідні види професійної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутні щоденник та характеристика-відгук.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Львівський національний університет імені Івана Франка

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (коледж) _____

Кафедра (циклова комісія) _____

освітній рівень _____

назва спеціальності (освітньої програми) _____

_____ курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи « _____ » _____ 202__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали
відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

підприємства, організації, установи « _____ » _____ 202__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали
відповідальної особи)

ТРУДОВА УГОДА

Місто Львів " " 20 р.

ми, Львівський національний університет імені Івана Франка в особі Першого проректора Гукалюка А.Ф. (надалі - Замовник) з одного боку, та

громадянин ,

(прізвище, ім'я, по батькові)

який займає посаду в ,
(назва бази практики)

мешкає за адресою , має паспорт (надалі - Виконавець), з іншого боку, уклали трудову угоду про те, що:

1. Замовник доручає, а Виконавець бере на себе безпосереднє керівництво практикою студентів курсу за спеціальністю протягом тижнів з до 20 р.

згідно з Угодою про співпрацю, укладеною 18 жовтня 2021 року між Управлінням освіти департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради і Львівським національним університетом імені Івана Франка (надалі – Університет).

2. Виконавець зобов'язується:

2.1. Здійснювати безпосереднє керівництво практикою студентів, зазначених у п.1, згідно з Положенням про проведення практик студентів Університету.

2.2. Після закінчення практики подавати до Університету відомість, засвідчену керівником бази практики, де вказано кількість студентів, які проходили практику, і строки керівництва. Ця відомість є підставою для кінцевих фінансових розрахунків за виконану роботу.

2.3. Про всі порушення з боку студентів-практикантів розпорядку дня, в тому числі, техніки безпеки і невиконання програми практики, негайно повідомляти Університет.

2.4. У разі об'єктивної необхідності змінити терміни і обсяги робіт (відповідно до п.1) Виконавець зобов'язується завчасно попередити про це Замовника.

2.5. У разі невиконання обсягу роботи в установленій п.п 1 і 2.2 термін та незабезпечення належної якості роботи з вини Виконавця сума оплати згідно з п.3.3 може бути переглянута за згодою Замовника і Виконавця.

3. Замовник зобов'язується:

3.1. Виконати передбачені для Університету умови договору, зазначені в п.1.

3.2. Надавати Виконавцю методичну допомогу в організації та проведенні практики.

3.3. Оплату праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснювати згідно з чинними в

період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства, за проведення навчальних занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень.

Оплату здійснити в сумі _____ грн. (бухгалтерською службою Університету).

4. Ця трудова угода складена у двох примірниках, один з яких зберігається у Замовника і один - у Виконавця.

5. Сторони встановили, що згідно з п.6 ст.631 Цивільного кодексу України умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення.

Підписи: Замовник _____

Виконавець _____